

T.C.
ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH
YÜKSEK KURUMU

ATAM BÜLTEN

1-31
AĞUSTOS
2026

"Türk Kanunu Medenisi
ve Cumhuriyet Projesi"
Belgesel Çekimleri II.
Türkiye Büyük Millet
Meclisi Binası
Cumhuriyet Müzesi'nde
Devam Etti

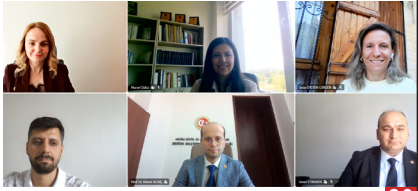
13

ATAM Başkanı Prof. Dr. Ahmet
Kılınç'tan TİHEK Başkanı Vasip
Şahin'e Hayırlı Olsun Ziyareti

8

Hukuk Tarihi Çalışma
Grubu 13. Toplantısını
Gerçekleştirdi

29

Ziya Gökalp'in Düşünce
Dünyası, Doğumunun
150. Yılında Farklı
Disiplinler Açısından
Ele Alındı

15

30 Ağustos Ruhü: Kütahya- Afyonkarahisar-Dumlupınar Zafer Rotası Sempozyumu-II Gerçekleştirildi

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı,
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Afyon
Kocatepe Üniversitesi, Uşak Üniversitesi,
Dumlupınar Kaymakamlığı, Kütahya
İl Kent Konseyi ve Devlet Demiryolları
Genel Müdürlüğü iş birliğiyle
düzenlenen "30 Ağustos Ruhü: Kütahya-
Afyonkarahisar-Dumlupınar Zafer Rotası
Sempozyumu-II" gerçekleştirildi.

DEVAMI SAYFA 17'DE

Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi'nde
Çanakkale Muharebelerinde Mustafa
Kemal'in Siper Savaşı Anlayışı Ele Alındı

21

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı

2026

"Benim en büyük eserim,
Türkiye Cumhuriyeti'dir."

K. Atatürk

İÇİNDEKİLER

BAŞKANLIK MAKAMI

Şehit Gazi-Sen Konfederasyonu Heyetinden ATAM Başkanlığına Ziyaret	07
ATAM Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç'tan TİHEK Başkanı Vasip Şahin'e Hayırlı Olsun Ziyareti	08
Siirt Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nihat Şındak'tan ATAM Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç'a Ziyaret	09
ATAM Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç, TRT GAP Diyarbakır Radyosu'na Konuk Oldu	10
Prof. Dr. Yücel Namal'dan Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç'a Ziyaret	10
ATAM Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç'tan Kütahya Dumlupınar Üniversitesi'ne Ziyaret	11

BİLİMSEL ETKİNLİKLER

"Türk Kanunu Medenisi ve Cumhuriyet Projesi" Belgesel Çekimleri II. Türkiye Büyük Millet Meclisi Binası Cumhuriyet Müzesi'nde Devam Etti	13
Ziya Gökalp'in Düşünce Dünyası, Doğumunun 150. Yılında Farklı Disiplinler Açısından Ele Alındı	15
30 Ağustos Ruhu: Kütahya- Afyonkarahisar-Dumlupınar Zafer Rotası Sempozyumu-II Gerçekleştirildi	17

YAYINLAR

Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi'nde Çanakkale Muharebelerinde Mustafa Kemal'in Siper Savaşı Anlayışı Ele Alındı	21
"Türk Siyasal Hayatında Nihat Erim" E-Yayın Olarak Yeniden Okuyucularla Buluştu	32

İÇİNDEKİLER

ATATÜRK ANSİKLOPEDİSİ'NDEN

Atatürk Ansiklopedisi
Gelişmeye Devam Ediyor

24

TÜRK DÜNYASI ANSİKLOPEDİSİ'NDEN

Türk Dünyası Ansiklopedisi
Madde Sayısını 379'a Yükseltti

26

KURUM İÇİ FAALİYETLER

4 Sayılı Atatürk İlkeleri ve İnkılapları
Bilim ve Uygulama Kolu Toplantısı
Gerçekleştirildi

27

46 Sayılı Türk Dünyası Çalışma
Grubu Toplantısı Gerçekleştirildi

28

85 Sayılı Atatürk Ansiklopedisi
Çalışma Grubu Toplantısı
Gerçekleştirildi

29

Hukuk Tarihi Çalışma Grubu 13.
Toplantısını Gerçekleştirdi

29

EYLÜL AYINDA ATAM'DA

Gençlere ve Çocuklara Yayın
Hazırlamada Anlatı ve Kurgu
Çalıştayı Düzenlenecek

31

BİLİM KURULU ÜYELERİNDEN

Prof. Dr. Altay Tayfun Özcan

33

Prof. Dr. Mesut Çapa

36

Prof. Dr. Nuri Köstüklü

39

Prof. Dr. Arif Kolay

42

HABERLEŞME ÜYELERİNDEN

Doç. Dr. Süleyman Âşık

46

Doç Dr. Hacer Göl

48

1

BAŞKANLIK MAKAMI

Şehit Gazi-Sen Konfederasyonu Heyetinden ATAM Başkanlığına Ziyaret

Şehit Gazi-Sen Konfederasyonu Genel Başkanı Tuna Avcı, Şehit Gazi-Sen Kültür Kolu Genel Başkanı Fikret Özmen ve Büro Kolu Genel Başkan Vekili Gamze Babacan, Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç'ı makamında ziyaret etti.

Görüşmede ATAM İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdür Vekili Evrim Özgür de hazır bulundu.

Ziyarete, Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığının çalışmaları, faaliyetleri ve projeleri hakkında görüş alışverişinde bulunuldu.

Ayrıca kurum personelinin sendikal hakları ve çalışma hayatına ilişkin konular ile tarihî ve kültürel değerlerin korunması, araştırılması ve gelecek nesillere aktarılmasına yönelik yapılabilecek çalışmalar değerlendirildi.

Görüşmenin sonunda karşılıklı kitap ve hediye takdiminde bulunuldu. Ziyaret, hatıra fotoğrafı çekiminin ardından sona erdi.

ATAM Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç'tan TİHEK Başkanı Vasip Şahin'e Hayırlı Olsun Ziyareti

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK) Başkanlığı görevine atanan önceki dönem T.C. Ankara Valisi Sayın Vasip Şahin'i makamında ziyaret ederek yeni görevini tebrik etti ve başarı dileklerini ilettili.

Samimi bir ortamda gerçekleşen ziyarette, Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığının yürüttüğü bilimsel çalışmalar, yayın faaliyetleri ile kültürel mirasın korunması ve gelecek nesillere aktarılmasına yönelik projeler hakkında değerlendirmelerde bulunuldu. Görüşmede ayrıca, tarih, kültür ve insan hakları alanlarında gerçekleştirilebilecek iş birliği imkânları ile ortak bilimsel ve kültürel faaliyetlere ilişkin görüş alışverişi yapıldı.

Ziyaretin sonunda Prof. Dr. Ahmet Kılınç tarafından Sayın Vasip Şahin'e Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı yayınlarından oluşan eserler takdim edildi. Günün anısına çekilen hatıra fotoğrafının ardından ziyaret sona erdi.

Siirt Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nihat Şındak'tan ATAM Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç'a Ziyaret

Siirt Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nihat Şındak, Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç'ı makamında ziyaret etti.

Gerçekleştirilen görüşmede, ATAM'ın bilimsel ve kültürel faaliyetleri ile yükseköğretim kurumlarıyla geliştirilebilecek iş

birliği imkânları değerlendirildi. Ortak projeler, akademik çalışmalar ve bilimsel etkinlikler kapsamında yapılabilecek iş birlikleri üzerine görüş alışverişinde bulunuldu. Ziyarete ATAM Başkan Yardımcısı Arzu Güvenç Saygın ile Siirt Üniversitesi Rektör Yardımcısı ve İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Cemalettin

Erdemci de hazır bulundu.

Ziyaretin sonunda Prof. Dr. Ahmet Kılınç tarafından Prof. Dr. Nihat Şındak ve Prof. Dr. Cemalettin Erdemci'ye ATAM yayınlarından oluşan eserler takdim edildi. Program, hatıra fotoğrafı çekiminin ardından sona erdi.

ATAM Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç, TRT GAP Diyarbakır Radyosu'na Konuk Oldu

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç, 6 Ağustos 2026 tarihinde TRT GAP Diyarbakır Radyosu'nda yayımlanan "Hayatın İçinden" programına telefon bağlantısıyla konuk oldu.

Programda Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığının misyon ve vizyonu, yürütülen bilimsel ve kültürel faaliyetler ile 2026 yılı içerisinde gerçekleştirilen çalışmalar değerlendirildi. Ayrıca

önümüzdeki döneme yönelik proje ve hedefler ile Atatürk Ansiklopedisi, Nutuk Külliyyatı Projesi ve Başkanlığın yürüttüğü diğer yayın ve araştırma çalışmaları hakkında bilgi verildi.

Prof. Dr. Yücel Namal'dan Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç'a Ziyaret

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Tarih Bölümü Türkiye Cumhuriyeti Tarihi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Yücel Namal, Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç'ı makamında ziyaret etti.

Gerçekleştirilen görüşmede; Türkiye Cumhuriyeti tarihi, Millî Mücadele dönemi ve Atatürk araştırmaları alanında yürütülen akademik çalışmaların yanı sıra üniversiteler ile Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı arasında gerçekleştirilebilecek bilimsel

iş birlikleri, ortak araştırma ve yayın faaliyetleri, akademik etkinlikler ve tarih alanındaki çalışmalar üzerine görüş alışverişinde bulunuldu.

Ziyarete ayrıca Türkiye'nin yakın dönem tarihine ilişkin güncel araştırma konuları ve akademik

çalışmaların desteklenmesine yönelik değerlendirmeler yapıldı.

Görüşmenin ardından Prof. Dr. Yücel Namal'a Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı yayınlarından oluşan kitaplar takdim edildi. Ziyaret, günün anısına çekilen hatıra fotoğrafıyla sona erdi.

ATAM Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç'tan Kütahya Dumlupınar Üniversitesi'ne Ziyaret

“30 Ağustos Ruhu: Kütahya-Afyonkarahisar-Dumlupınar Zafer Rotası Sempozyumu-II” kapsamında Kütahya’da bulunan Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Süleyman Kızıltoprak’ı makamında ziyaret etti. Ziyarete Millî Mücadele ve Büyük Taarruz tarihi, akademik çalışmalar ile kurumlar arası bilimsel iş birliği imkânları ele alındı.

Prof. Dr. Kılınç’a ATAM Bilim Kurulu Asli Üyeleri Prof. Dr. Arif Kolay ve Prof. Dr. Nejla Günay, ATAM Bilimsel Çalışmalar Müdür Vekili Hüseyin Tosun ve Yüksek Kurum

Uzmanı Aslı Akdoğanbulut eşlik etti. Ziyaret, karşılıklı hediye ve kurum yayınlarının takdimi ile sona erdi.

Program kapsamında Prof. Dr. Ahmet Kılınç, 28 Ağustos 2026

tarihinde Kütahya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Konferans Salonu’nda düzenlenen “Malazgirt’ten Büyük Taarruz’a: Bir Zaferden Bir Zafer’e” başlıklı konferansa katıldı. Prof. Dr. Vahdettin Engin, Tarihçi-Yazar Emel Engin ve Prof. Dr. Arif Kolay’ın konuşmacı olduğu konferansta, Malazgirt Zaferi’nden Büyük Taarruz’a uzanan tarihî süreç ve Türk milletinin zaferleri ele alındı.

2

BİLİMSEL ETKİNLİKLER

"Türk Kanunu Medenisi ve Cumhuriyet Projesi" Belgesel Çekimleri II. Türkiye Büyük Millet Meclisi Binası Cumhuriyet Müzesi'nde Devam Etti

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı tarafından yürütülen "Türk Kanunu Medenisi ve Cumhuriyet Projesi" kapsamında hazırlanan belgeselin çekimleri, Ankara'da bulunan II. Türkiye Büyük Millet Meclisi Binası Cumhuriyet Müzesi'nde gerçekleştirildi. Söz konusu yapı, 1924-1960 yılları arasında Türkiye Büyük Millet Meclisine ev sahipliği yapmış, Cumhuriyet tarihinin önemli siyasi ve hukuki gelişmelerine tanıklık etmiş olup günümüzde Cumhuriyet Müzesi olarak hizmet vermektedir.

Çekimler kapsamında, ATAM Bilim Kurulu Asli Üyesi ve Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü, Türkiye Cumhuriyeti Tarihi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. İsmet Türkmen ile röportaj gerçekleştirildi.

Röportajda, Türk Kanunu Medenisi'nin hazırlanış süreci, Cumhuriyet'in hukuk alanında gerçekleştirdiği köklü dönüşüm, Medeni Kanun'un Türk toplumunun sosyal yapısına ve modernleşme sürecine sağladığı katkılar ile Cumhuriyet'in hukuk devleti anlayışının inşasındaki önemi tarihî

perspektifle ele alındı.

"Türk Kanunu Medenisi ve Cumhuriyet Projesi" kapsamında hazırlanan belgesel ile Cumhuriyet'in temel hukuk reformlarından biri olan Türk Kanunu Medenisi'nin tarihî arka planının, hazırlanış sürecinin ve toplumsal etkilerinin geniş kitlelere aktarılması hedeflenmektedir.

Ziya Gökalp'in Düşünce Dünyası, Doğumunun 150. Yılında Farklı Disiplinler Açısından Ele Alındı

Türk düşünce ve sosyoloji tarihinin önemli isimlerinden Ziya Gökalp'in doğumunun 150. yılı dolayısıyla düzenlenen "Eserleri Bağlamında Ziya Gökalp'in Düşünce Dünyası Çalıştayı", 25 Ağustos 2026 tarihinde Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleştirildi.

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı ve Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi öncülüğünde; Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı (TÜRKSOY) ve Keçiören Belediye Başkanlığı iş birliğinde düzenlenen çalıştayda, Ziya Gökalp'in çok yönlü düşünce mirası farklı disiplinlerin bakış açılarıyla ele alındı.

Çalıştayın açılışında Prof. Dr. Nasrullah Uzman, Ziya Gökalp'in torunu Dicle Eroğlu, Keçiören Belediye Başkan Yardımcısı Dr. Atila Zorlu, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Fulya Bayraktar ve ATAM Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç konuşmalarını gerçekleştirdi. I. Oturum başkanlığını Prof. Dr. Ahmet Kılınç'ın üstlendiği çalıştayda, Gökalp'in hilafet ve siyasal

düşünce anlayışı, modernleşme düşüncesi, hars, medeniyet ve millî kimlik yaklaşımı, din anlayışı ve sosyolojik düşünce geleneğindeki yeri farklı yönleriyle değerlendirildi. Ayrıca Gökalp'in Avrupa'daki sosyoloji çalışmalarına etkisi, eserlerinde kavramsal metaforların kullanımı ve Mehmet Ziya'dan Gökalp'e uzanan düşünsel dönüşüm ele alındı.

TÜRKSOY tarafından 2026 yılının “Ziya Gökalp’i Anma Yılı” ilan edilmesi, çalıştaya ayrı bir anlam kazandırırken; program, Gökalp’in fikirlerinin tarihsel miras olmanın ötesinde günümüz düşünce dünyasına ışık tutan yönlerinin değerlendirilmesine imkân sağladı. Farklı disiplinlerden akademisyen ve araştırmacıların bir araya geldiği çalıştay, zengin fikir alışverişleri ve verimli tartışmalarla tamamlandı.

Program sonunda konuşmacılara ATAM yayınlarından oluşan hediye kitaplar ve katılım belgeleri takdim edildi. Çalıştayın ardından Keçiören Belediye Başkanlığının davetiyle Estergon Kalesi Türk Kültür Merkezi ziyaret edildi. Etkinlik, gerçekleştirilen ziyaretin ardından çekilen hatıra fotoğrafıyla sona erdi.

30 Ağustos Ruhü: Kütahya– Afyonkarahisar–Dumlupınar Zafer Rotası Sempozyumu-II Gerçekleştirildi

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Uşak Üniversitesi, Dumlupınar Kaymakamlığı, Kütahya İl Kent Konseyi ve Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü iş birliğiyle düzenlenen “30 Ağustos Ruhü: Kütahya–Afyonkarahisar–Dumlupınar Zafer Rotası Sempozyumu-II” gerçekleştirildi.

Sempozyumun açılışı Kütahya Tren Garı’nda düzenlenen programla başladı. Açılıшта ATAM Bilim Kurulu Asli Üyesi Prof. Dr. Arif Kolay, Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç ve Dumlupınar Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Süleyman Kızıltoprak konuşma yaptı.

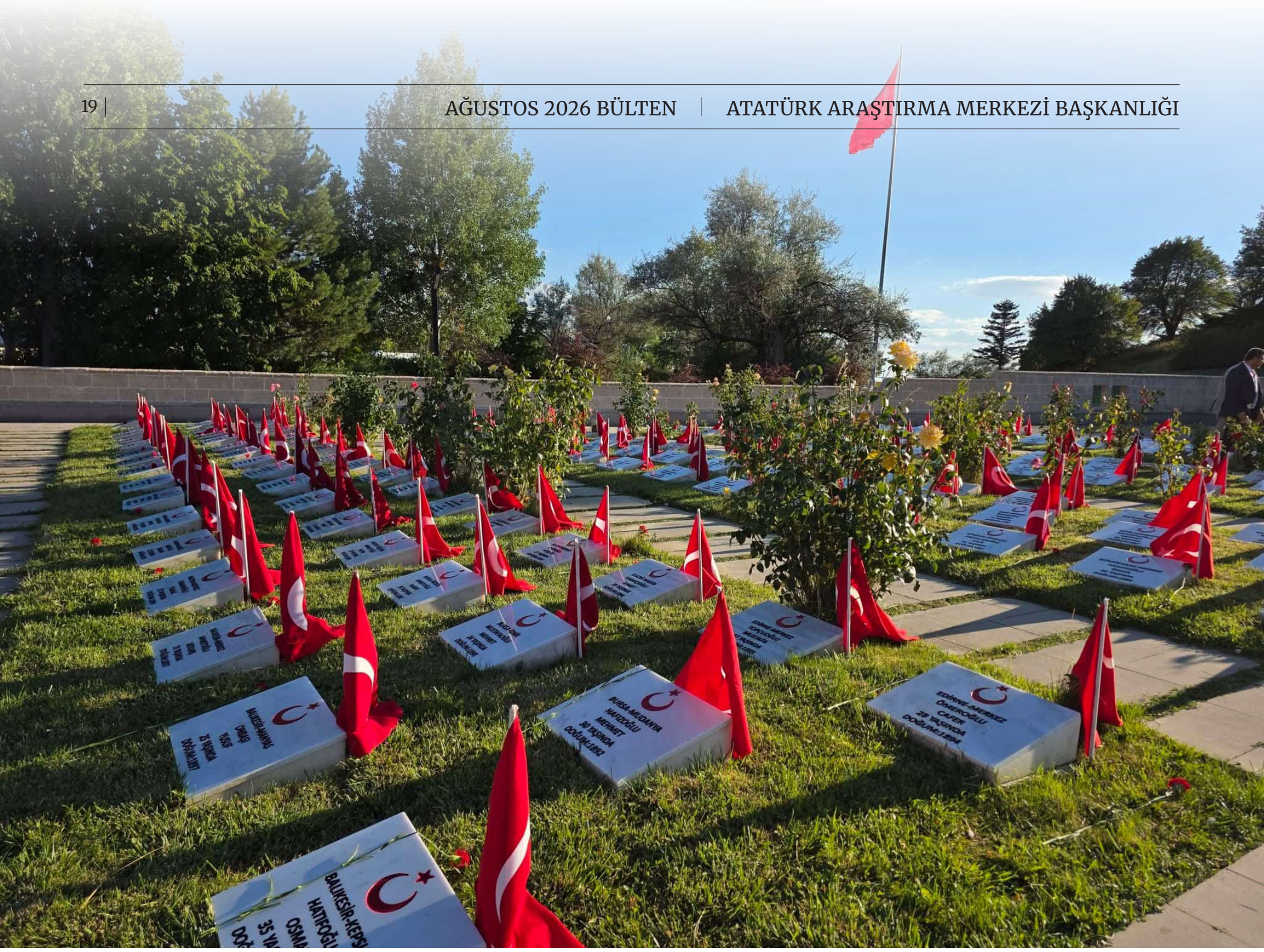

ATAM Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç, konuşmasında Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığının Millî Mücadele ve Cumhuriyet tarihine yönelik bilimsel çalışmalarına değinerek sempozyumun, Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Muharebesi'nin tarihî seyrini yerinde ele alma ve zaferin askerî, siyasi ve toplumsal boyutlarını değerlendirme açısından önem taşıdığını ifade etti.

Açılış ardından Prof. Dr. Ahmet Kılınç, ulusal ve yerel basın mensuplarına verdiği röportajlarda ATAM'ın faaliyetleri, tarih araştırmalarına yönelik çalışmaları ve "Zafer Rotası Ekspresi" konseptiyle gerçekleştirilen sempozyum hakkında değerlendirmelerde bulundu.

Programın devamında katılımcılar tarihî zafer güzergâhını takip etmek üzere tren yolculuğuna başladı. Prof. Dr. Ahmet Kılınç'ın başkanlığını yaptığı II. oturumda; Afyonkarahisar'ın kurtuluşundan Dumlupınar'a takip harekâtı, Uşak muharebeleri, Atatürk'ün liderlik tarzı ve demiryollarının Büyük Taarruz ile Başkomutanlık Meydan Muharebesi'ndeki önemi ele alındı.

Zafer rotasının ilk durağı Afyonkarahisar Tren İstasyonu'nda verilen molanın ardından yolculuk sürdürüldü. Yıldırım İstasyonu'nda verilen molada ise bölgede yaşanan tarihî olaylar ve Millî Mücadele açısından taşıdığı önem değerlendirildi.

Dumlupınar'a ulaşılmasıyla sempozyumun zafer rotası tamamlandı. Katılımcılar Dumlupınar Şehitliği'ndeki Kurtuluş Savaşı Müzesi'ni ziyaret etti. Program, heyetin hatıra fotoğrafı çektirmesi ve şehitlik ziyaretiyle sona erdi.

3

YAYINLAR

Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi

1984 yılında hakemli akademik bir yayın olarak yayın hayatına başlayan Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, her yönüyle Atatürk, Millî Mücadele ve Cumhuriyet Tarihi alanlarında bilimsel makaleler yayınlamaktadır. Dergi, Bahar (Mayıs) ve Güz (Kasım) dönemlerinde olmak üzere yılda iki kez yayımlanmaktadır. Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, TrDizin, SÖBIAD, EBSCO Historical Abstracts, ERIHPLUS, ROAD Directory of Open Access Scholarly Resources, Academindex ve ICI Journal Master List tarafından dizinlenmektedir.

TRDİZİN
SÖBIAD
ROAD
HISTORICAL
abstracts Full Text
academindex
ERIC
JOURNALS
MASTER LIST

<https://atamdergi.gov.tr/>

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/aamd>

Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi'nde Çanakkale Muharebelerinde Mustafa Kemal'in Siper Savaşı Anlayışı Ele Alındı

Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi'nde Çanakkale Muharebelerinde Mustafa Kemal'in Siper Savaşı Anlayışı Ele Alındı

Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, Atatürk, Millî Mücadele ve Cumhuriyet tarihi alanlarındaki özgün araştırmaları bilim dünyasıyla buluşturmaya devam ediyor.

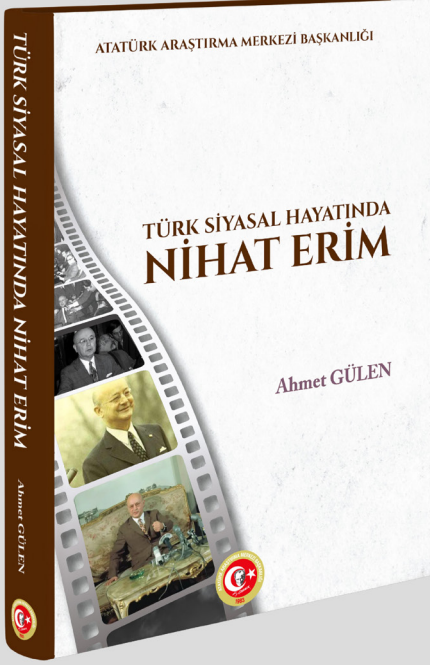
Dr. Necdet Öz tarafından kaleme alınan "Çanakkale Muharebelerinde Mustafa

Kemal'in (Atatürk) Siper Savaşına Yönelik Emirlerinin Analizi" başlıklı makalede, Mustafa Kemal'in Çanakkale Cephesi'ndeki harp emir ve raporlarından hareketle siper savaşına ilişkin askerî düşüncesi ve komuta anlayışı inceleniyor.

Çalışmada aktif savunma ve karşı taarruz anlayışı, siperlerin organizasyonu, emir-komuta düzeni ve topçu-piyade iş birliği gibi taktik unsurlar arşiv belgeleri ışığında değerlendiriliyor.

ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ BAŞKANLIĞI YAYINLARI

**TÜRK SİYASAL HAYATINDA
NİHAT ERİM**

E-YAYIN

Ahmet GÜLEN
tarafından kaleme alınan
“Türk Siyasal Hayatında Nihat Erim”
başlıklı eser e-yayın
olarak yayımlandı.

yayına
ulaşmak için

atam.gov.tr

Yayına ulaşmak için
QR kodu
okutabilirsiniz

“Türk Siyasal Hayatında Nihat Erim” E-Yayın Olarak Yeniden Okuyucularla Buluştu

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı, Türkiye’nin yakın siyasi tarihine ışık tutan nitelikli yayınlarını okuyucularla buluşturmaya devam ediyor.

Doç. Dr. Ahmet Gülen tarafından hazırlanan “Türk Siyasal Hayatında Nihat Erim” adlı eser, e-yayın formatında yeniden okuyucuların ve araştırmacıların istifadesine sunuldu. İlk baskısı 2020 yılında yayımlanan eserde, Nihat Erim’in

1945-1977 yılları arasındaki siyasi mücadelesi; basındaki faaliyetleri, Kıbrıs meselesindeki rolü, CHP içerisindeki siyasi tartışmalar ve 12 Mart dönemindeki sorumlulukları çerçevesinde ele alınıyor.

Arşiv belgeleri ve tanıklıklardan yararlanılarak hazırlanan çalışma, Nihat Erim’in siyasi hayatı ile Türkiye’nin yakın dönem siyasi gelişmelerinin anlaşılmasına katkı sunuyor.

4

ATATÜRK ANSİKLOPEDİSİ'NDEN

Atatürk Ansiklopedisi Gelişmeye Devam Ediyor

Atatürk
Ansiklopedisi'ne
ulaşmak için
QR kodu
okutabilirsiniz

T.C.
ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU
ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ BAŞKANLIĞI

Atatürk Ansiklopedisi Mobil Uygulaması Hayata Geçti

Hemen İndirin
App Store

Hemen İndirin
Google Play

Atatürk'ün doğumundan ölümüne kadar geçen sürede yaşadığı mekânlar, öncülük ettiği inkılaplar, yönettiği tarihsel süreçler ve dönemin önemli şahsiyetleri hakkında doğru ve birincil kaynaklara dayalı bilgi sunmak amacıyla 29 Ekim 2020 tarihinde yayım hayatına başlayan ve sonrasında gelen taleplerle madde kapsamını 1960 yılına kadar genişleten Atatürk Ansiklopedisi'nde madde sayısı 1411'e ulaştı.

ANSİKLOPEDİDE YENİ

MEHMET MURAT (PALA) (1881-1921)

Birinci Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi Milletvekili

Büyük Millet Meclisine birinci dönem Kastamonu Milletvekili olarak seçilen Mehmet Murat Bey, 1881 yılında Kastamonu'nun Taşköprü ilçesinde doğdu. Yüzbaşı zade Mehmet Nuri Efendi'nin oğludur. İlk ve or...

Hüsnü Özlü

MEHMET BAHA PARS (1877-25 EKİM 1953)

Mehmet Baha Pars; Osmanlı İmparatorluğu'ndan Türkiye Cumhuriyeti'ne Geçiş Sürecinde Yaşamış, Bursa'nın Kültürel Ve Sanatsal Kimliğinin İnşasında Merkezi Rol Oynamış Çok Yönlü Bir Türk Aydını, Besteci, Müzik Eğitimsi, Gazeteci Ve Yazardır.

Mehmet Baha Pars (1877-1953), Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemi ile Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş ve erken yılları arasında yaşamış, Bursa'nın kültürel ve sanatsal hayatına damgasını vurmuş çok y...

Muhammet Kemalolu

14 Nisan 2026

HAKKI BAHA PARS (1879–1942)

Osmanlı'nın Son Dönemi Ve Türkiye Cumhuriyeti'nin İlk Yıllarında Yaşamış, Mustafa Kemal Atatürk'ün Yakın Sınıf Arkadaşı Ve Cemiyet Arkadaşı Olan, Çok Yönlü Bir Aydındır. Asker, Siyasetçi (Ertuğrul Sancağı Mebusu), Eğitimci, Yazar, Çevirmen Ve İdareci

Hakkı Baha Pars, 1879 yılında Bursa'da doğmuş, bir dönemin devrimci halk dimağlarından biri olarak Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküşünden Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşuna kadar uzanan tarihi bir sürec...

Muhammet Kemalolu

13 Nisan 2026

İHAP HULUSİ GÖREY

Türk Resim, Afiş Ve Grafik Sanatçısı

Reklamcılık denildiğinde Türkiye'nin ilk büyük isimlerinden olup, Türkiye'de afiş ve grafik sanatının öncülüğünü yaparak Cumhuriyet dönemi vizyonunun aktarılması konusunda en etkili şahsiyetlerden bir...

Ayşe Nur Reçberoğulları

10 Nisan 2026

AŞAR VERGİSİNİN KALDIRILMASI

Osmanlı'dan Cumhuriyet Dönemine Miras Kalan Vergi Sistemi İçerisinde Tarımsal Ürünlerden Genellikle Onda Bir Oranında Aynı Olarak Alınan Verginin Yürürlükten Kaldırılması

Aşar, Arapçada onda bir anlamına gelen "uşr (öşür)" kelimesinin çoğuludur. Tarım üzerinden alınan şer'i bir vergi türüdür. Devletin kuruluşundan yıkılışına kadar Osmanlı vergi sisteminin en önemli gel...

Rıdvan Engin

2 Mart 2026

İBRAHİM RÜKNEDDİN NASUHİOĞLU (1891-1973)

Türk Siyasetçi , Hukukçu, Bürokrat

Rükneddin Nasuhioğlu, 1891 yılında İstanbul Üsküdar Hasan Paşa Mahallesi'nde doğdu. Babası Üsküdar Nasuhi Dergâhı Şeyhi Ahmet Kerametdin Efendi, annesi ise Sultan I. Mahmut'un Silahdarbaşı Bosnalı Hü...

İşıl Tuna

5

TÜRK DÜNYASI ANSİKLOPEDİSİ'NDEN

Türk Dünyası Ansiklopedisi Madde Sayısını 379'a Yükseltti

Türk Dünyası
Ansiklopedisi'ne
ulaşmak için
QR kodu
okutabilirsiniz

T.C.
ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU
ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ BAŞKANLIĞI

Türk Dünyası Ansiklopedisi Mobil Uygulaması Hayata Geçti

Hemen İndirin
App Store

Hemen İndirin
Google Play

TÜRK DÜNYASI
ANSİKLOPEDİSİ

atam.gov.tr

Türk Dünyası Ansiklopedisi, Türk medeniyetinin tarihî ve kültürel birikimini dijital ortamda kayıt altına alarak gelecek nesillere aktarma amacı doğrultusundaki çalışmalarını kararlılıkla sürdürmektedir. 2026 yılına 311 yayımlanmış maddeyle başlayan Ansiklopedi, yürütülen yoğun içerik geliştirme faaliyetleri sonucunda madde sayısını 379'a yükseltmiştir. Bu süreçte yalnızca madde sayısının artırılması değil, Türk dünyasının tarih, kültür, edebiyat, coğrafya ve düşünce hayatını farklı boyutlarıyla yansıtan nitelikli, kapsamlı ve dengeli bir içerik bütünlüğünün oluşturulması da temel

hedefler arasında yer almıştır.

Kullanıma açıldığı günden bu yana 101.421 kullanıcıya ulaşan Türk Dünyası Ansiklopedisi, yeni içeriklerle gelişimini sürdürmektedir. Son dönemde yayımlanan Dr. Burhan Nalbantoğlu ve Özbek Han maddeleri, Ansiklopedinin konu ve içerik çeşitliliğine katkı sağlayan önemli çalışmalar arasında yer almıştır. Bilimsel yayıncılık ilkeleri doğrultusunda yürütülen editöryal değerlendirme, yeni madde hazırlama ve içerik geliştirme çalışmaları ise belirlenen takvim çerçevesinde kesintisiz biçimde devam etmektedir.

ANSİKLOPEDİDE YENİ

Tümü

HOKAND

Günümüzde Özbekistan Cumhuriyeti Sınırları İçinde Yer Alan, Fergana Vadisi'nin Güneybatı Bölümünde Konumlanmış, Hokand Hnalığı'na Başkentlik Yapmış Tarihî Bir Şehirdir

Hokand, günümüzde Özbekistan Cumhuriyeti sınırları içinde yer alan, Fergana Vadisi'nin güneybatı bölümünde konumlanmış tarihî bir şehirdir. Şehrin adı İslâm coğrafyacıları tarafından Huvâkend ve Huvâ...

Hüseyin Şen

27 Nisan 2026

ALEKSANDR SPİRİDONOVİÇ ARTEM'YEV

Çuvaş Yazar, Şair, Çevirmen

Çuvaş yazar Aleksandr Spiridonoviç Artem'yev, 14 Eylül 1924'te Çuvaş Özerk Cumhuriyeti'nin Alikovo bölgesine bağlı Turi-Vıla köyünde dünyaya gelir. Köylü bir ailenin çocuğu olan Aleksandr Artem'yev'in...

Sinan Güzel

27 Nisan 2026

MUHAMMED ZAHİR BİGİ

Modern Tatar Edebiyatının Öncülerinden, Romancı, Yazar Ve Reformist Din Adamı

Tatar din âlimi Musa Carullah'ın ağabeyidir. Aile muhiti daha ziyade hocalar zümresinden oluşmaktadır. Annesi, Damolla Habibullah'ın kızı Fatıma Hanım'dır. Zengin bir köylünün oğlu olan babası Molla C...

Ahmet Kanlıdere

27 Nisan 2026

MİHAİL ROMANOVİÇ FEDOTOV

Dilbilimci, Sözlükçü, Öğretmen, Çevirmen

Mihail Romanoviç Fedotov Çuvaş Dilbilimci, Sözlükçü, Öğretmen, Çevirmen Çuvaş yazar Mihail Romanoviç Fedotov, 20 Ocak 1919'da dönemin Rusya Sovyet Federatif Sosyalist Cumhuriyeti'ne bağlı Çuvaşistan'...

Sinan Güzel

27 Nisan 2026

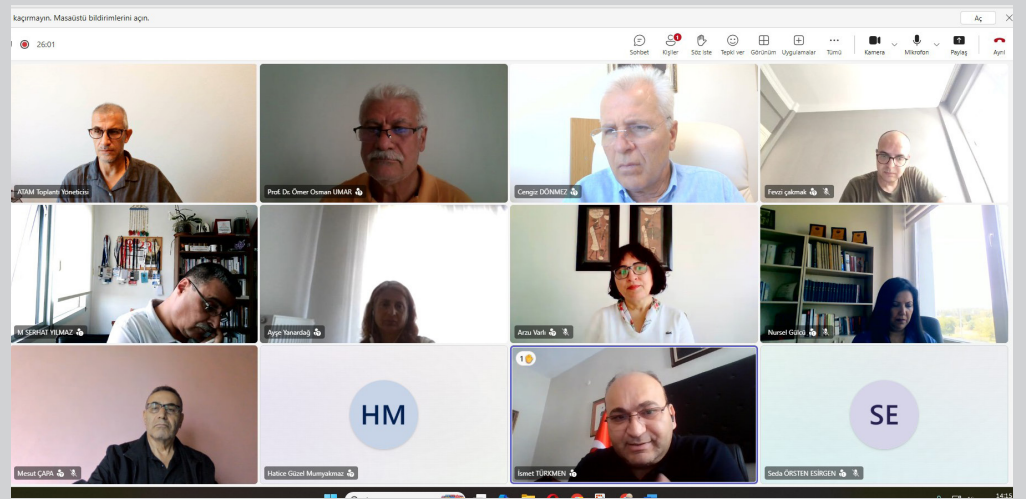
6

KURUM İÇİ FAALİYETLER

4 Sayılı Atatürk İlkeleri ve İnkılapları Bilim ve Uygulama Kolu Toplantısı Gerçekleştirildi

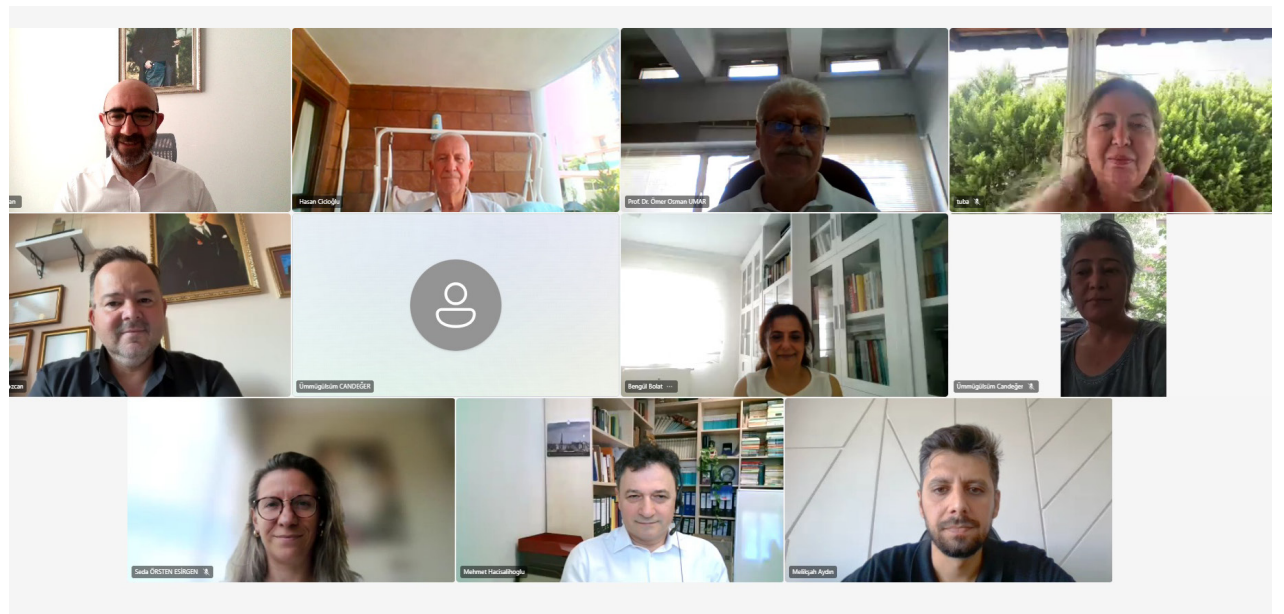
Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı Atatürk İlkeleri ve İnkılapları Bilim ve Uygulama Kolu, 4 sayılı toplantısını gerçekleştirdi.

Toplantıda, Atatürk ilkeleri ve inkılapları ile Türkiye Cumhuriyeti tarihine yönelik yürütülen bilimsel çalışmalar değerlendirilerek devam eden çalışmalar ele alındı. Ayrıca önümüzdeki dönemde gerçekleştirilecek araştırma, yayın ve akademik faaliyetler hakkında görüş alışverişinde bulunuldu.

46 Sayılı Türk Dünyası Çalışma Grubu Toplantısı Gerçekleştirildi

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı
Türk Dünyası Çalışma Grubu, 46.
toplantısını gerçekleştirdi. Toplantıda,
Türk dünyası tarihi ve kültürüne yönelik
yürütülen çalışmalar değerlendirilerek
devam eden projeler ve önümüzdeki
dönemde gerçekleştirilmesi planlanan
faaliyetler ele alındı. Ayrıca Türk
dünyasına ilişkin araştırma, yayın ve
akademik etkinliklere yönelik görüş
alışverişinde bulunuldu.

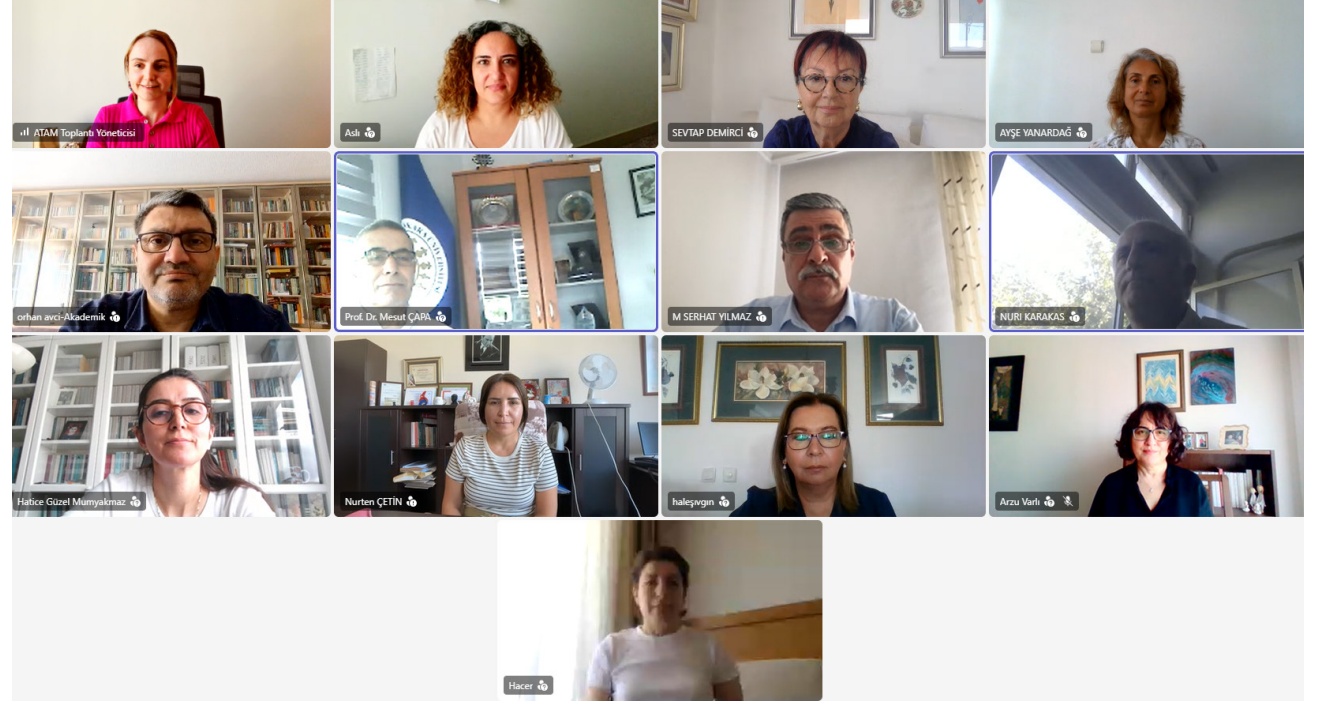

85 Sayılı Atatürk Ansiklopedisi Çalışma Grubu Toplantısı Gerçekleştirildi

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı koordinesinde çalışmalarını sürdüren Atatürk Ansiklopedisi Çalışma Grubu, 2026 yılı Ağustos ayı toplantısını gerçekleştirdi.

Toplantıda, Ansiklopedi kapsamında hazırlanan ve değerlendirme aşamasında bulunan madde taslakları ele alınarak bilimsel ölçütler çerçevesinde görüşüldü. Devam eden madde çalışmalarının mevcut durumu değerlendirilirken, yeni içeriklerin hazırlanması ve editöryal süreçlere ilişkin planlamalar yapıldı.

Atatürk Ansiklopedisi'nin

bilimsel niteliğinin ve kapsamının geliştirilmesine yönelik çalışmalar,

alanında uzman bilim insanlarının katkılarıyla sürdürüldü.

Hukuk Tarihi Çalışma Grubu 13. Toplantısını Gerçekleştirdi

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı Hukuk Tarihi Çalışma Grubu, 13. toplantısını 5 Ağustos 2026 tarihinde çevrim içi olarak gerçekleştirdi.

Toplantıda, "Türk Kanunu Medenisi ve Cumhuriyet" projesi kapsamında gerçekleştirilen sergi, etkinlik, belgesel ve editöryal çalışmalar hakkında Çalışma Grubu üyelerine bilgi verildi

ve önümüzdeki aylarda yürütülecek çalışmalar planlandı. Ayrıca, Kanun-ı Esasi'nin kabulünün 150. yılı dolayısıyla düzenlenmesi planlanan etkinliğin ayrıntıları görüşüldü.

7

EYLÜL AYINDA ATAM'DA

ÇALIŞTAY

Gençlere ve Çocuklara Yayın
Hazırlamada Anlatı ve Kurgu
Çalıştayı Düzenlenecek

9-10 Eylül
2026
İstanbul

Açılış

9 Eylül 2026

SAAT: 10.00

Çalıştay

9-10 Eylül 2026

09.30-18.00

GENÇLERE VE ÇOCUKLARA

YAYIN HAZIRLAMADA

ANLATI VE KURGU

ÇALIŞTAYI

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa- Avcılar Kampüsü
Avcılar / İSTANBUL

bilgi@atam.gov.tr -
www.atam.gov.tr

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı ile İstanbul Üniversitesi iş birliğinde, “Gençlere ve Çocuklara Yayın Hazırlamada Anlatı ve Kurgu Çalıştayı” düzenlenecek.

9-10 Eylül 2026 tarihleri arasında gerçekleştirilecek

çalıştayda, genç ve çocuklara yönelik tarihî içeriklerin hazırlanmasında kullanılabilecek anlatı ve kurgu yöntemleri ele alınacak; yayın hazırlama süreçlerine ilişkin değerlendirmelerde bulunulacak.

8

BİLİM KURULU ÜYELERİNDEN

Bilim Kurulu Üyelerinden

ATAM Bilim Kurulu Asli Üyesi Prof. Dr. Altay Tayfun Özcan tarafından, Enver Paşa'nın ölüm yıl dönümü dolayısıyla Enver Paşa'nın hayatı ve tarihî kişiliğine ilişkin bir sosyal medya videosu hazırlandı.

ENVER PAŞA

Hazırlayan:
Prof. Dr. Altay Tayfun ÜZCAN
ATAM Bilim Kurulu Asli Üyesi

23 Kasım 1881'de Kırım'dan göç etmiş bir ailenin oğlu olarak dünyaya gelen İsmail Enver, İstanbul'da Fatih Mekteb-i İbtidaisinde başladığı eğitimini Manastır'da tamamlamış, ardından askerî kariyerine adım atmıştır. 1894'te Manastır Askerî Rüştiyesini, 1897'de Askerî İdadisini bitiren Enver Paşa 1897'de Mekteb-i Harbiyeye, yani Harp Akademisine kaydolmuş ve 1902'de erkan-ı harb, yani yüzbaşı olarak mezun olmuştur. Manastır ve Üsküp'te başladığı askerî yaşamının ilk yıllarında bilhassa Bulgar, Arnavut ve Rum çetecilerine karşı üstlerinin dikkatini çekecek çok sayıda başarıya imza attı.

Diğer taraftan mücadele hayatını siyasi alanda da verdi. 1908'de Meşrutiyet'e giden hareketlerin içinde yer aldı ve 1908'de meşrutiyetin ilanında Resneli Niyazi Bey'le birlikte hürriyet kahramanlarından biri olarak anılacak kadar bu hareket içerisinde sıvırdı. Askerî kariyerinde de bu ivme devam etti. 1911'e gelindiğinde Makedonya'daki çete faaliyetlerinin hızlandığı günlerde bölgedeki en önemli askerî isimlerden biri olmasında elbette bu geçmişinin payı vardı. Aynı yıl İşkodra'daki Malisör isyanının bastırılmasında ön planda yer aldıktan hemen sonra bu sefer ülkenin bir başka sorununa odaklandı.

1911'de İtalyanların Trablusgarp'a saldırılarına üzerine İttihat ve Terakki Cemiyeti Merkez toplantısında işgalcilere karşı gerilla savaşı yapılması kararının alınmasında ön planda olduğu gibi buraya ilk koşanların arasında da yer aldı. 1 Aralık 1911'den Kasım 1912'ye kadar önce Aynülmansur'da, sonrasında da Bingazi'de başarılı mücadeleler verdi. Balkan Savaşı'nın patlak vermesi üzerine buradan İstanbul'a dönmesinden sonra 10. Kolordu Erkan-ı Harbiyye Reisliği'ne tayin edildi. Bu tayinini 23 Ocak 1913'te İttihatçı bir ekipte Bab-ı Ali baskınına gerçekleştirmesi takip etti. Söz konusu baskın İttihat ve Terakki Cemiyetine iktidar yolunu açarken 1913'te Mahmut Şevket Paşa'nın öldürülmesi ise Enver Paşa'yı bir anda askerî kanadın en önemli siması haline getirecekti.

Kariyer basamaklarını hızla tırmanması da bu zamana tesadüf eder. 15 Aralık 1913'te Miralay, 3 Ocak 1914'te Mirliya ve 8 Ocak'ta ise Erkan-ı Harbiye-i Umumiye Riyaseti'ne, yani Genel Kurmay Başkanlığı'na getirildi ve bunu, üç gün sonra, 11 Ocak'ta Ahmet İzzet Paşa'nın istifasıyla Harbiye Nazırlığı'na atanması ile 5 Mart'ta Sultan Reşad'ın yeğenlerinden Naciye Sultan ile evlenmesi takip etti. 2 Ağustos 1914'te seferberlik ilan edildiğinde ordunun başkomutanlığının en güçlü adayıydı.

29 Ekim 1914'te Osmanlı donanmasına Rus limanlarını ve gemilerini bombalamaları emri vermesinden savaşın sonuna kadar, başkomutanlık makamını korudu. Savaşın ardından ülkesinde daha fazla kalamayarak önce Odessa'ya ve buradan da Berlin'e gitti. Bolşevik liderlerle ardından da Türkistan'dan gelen önderlerle burada yaptığı görüşmeleri ona yeni kapılar açıyordu.

Öncelikli hedefi Anadolu'daki bağımsızlık hareketinin bir cephesinde yer almaktı. Lenin, Çiçerin ve Troçki gibi temsilcilerle Anadolu'daki bağımsızlık hareketine silah yardımı yapılması yönünde görüşmeler gerçekleştirirken İngilizlere karşı da İslam İhtilal Cemiyetleri İttihadi adında bir teşkilatı vücuda getiriyordu. Bu çabalarını sergilerken Anadolu'daki hareketin başarısız olma ihtimaline karşı ülkesine yeniden dönüp mücadelede başı çekebileceği bir konum elde etmeyi düşünüyordu.

Ancak Sakarya Meydan Muharebesi'ndeki muazzam zafer, düşlerini farklı bir yerde gerçekleştirmeye zorlayacaktı. 1921'de bir süredir yaşadığı Bakü'yü terk ederek Buhara'ya ulaştı.

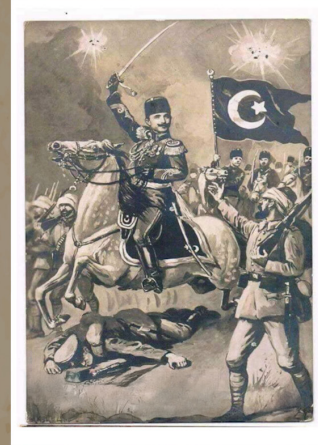
İçeriğe
ulaşmak için
QR kodu
okutabilirsiniz

1922 Şubatı'nda hedefi Basmacı hareketini Ruslara karşı organize etmek için Duşanbe'ye gitmek oldu. Ancak Rusların burayı ele geçirmesi üzerine bölgede tutunamayarak Belcuvan bölgesine çekildi. 4 Ağustos'a kadar geçirdiği günlerinin ardından bir Rus baskınına uğradı ve bir Kurban Bayramı sırasında Çegan Tepesi'nde gerçekleşen çarpışmada şehit düştü.

Ölümünden sonra mezarının ziyaret edilen kutsal bir mekâna dönüşmesi, Orta Asya Türklüğünün istiklali için mücadele eden sembol bir isim olarak görülmesiyle ilgiliydi. Enver Paşa'nın mezarı, ölümünden 76 yıl sonra 4 Ağustos 1996'da İstanbul'a getirildi ve Şişli'deki Hürriyet-i Ebediye Tepesine defnedildi.

Bilim Kurulu Üyelerinden

ATAM Bilim Kurulu Asli Üyesi Prof. Dr. Mesut Çapa tarafından, Sevr Antlaşması hakkında bir sosyal medya videosu hazırlandı. Videoda, Sevr Antlaşması'nın imzalanma süreci ve Millî Mücadele dönemindeki yeri ele alındı.

SEVR ANTLAŞMASI

(10 Ağustos 1920)

Hazırlayan:
Prof. Dr. Mesut ÇAPA
ATAM Bilim Kurulu Asli Üyesi

Birinci Dünya Savaşı'ndan yenik çıkan Osmanlı Devleti, 30 Ekim 1918 tarihinde İtilaf Devletleri adına İngilizlerle Mondros Mütarekesi'ni imzaladı. Hemen ardından İngiliz, Fransız, İtalyan ve Yunan gemilerinden oluşan İtilaf Devletleri filosu Çanakkale Boğazı'nı geçerek İstanbul'u fiilen işgal etti.

Savaşın galip çıkan devletler, sürdürülebilir bir barışın şartlarını görüşmek amacıyla 18 Ocak 1919'da Paris Barış Konferansı'nı topladılar. Konferans'a 32 devlet katılmış olmakla birlikte bunlardan yalnızca Amerika, İngiltere, Fransa, Japonya ve İtalya'nın vereceği kararlar etkili olacaktı. 1919 yılında Almanya ile Versay, Avusturya ile Sen Germain, Bulgaristan ile Nöyi ve Macaristan ile Triyanon antlaşmaları, en sonunda ise 10 Ağustos 1920'de Osmanlı Devleti'yle Sevr Antlaşması imzalandı.

Sen Germain Antlaşması imzalanırken

Paris Barış Konferansı'nda, Müttefiklerin farklı istek ve beklentileri sebebiyle Osmanlı Devleti'yle hemen bir anlaşma sağlanamadı. Savaş döneminde yapılan Osmanlı Devleti'nin paylaşılmasına yönelik gizli antlaşmaların yanı sıra, Ermeni, Rum ve Kürt isteklerinin gündeme gelmesi barış sürecinin uzamasına sebep olmuştur. Bu arada Paris Barış Konferansı'nda, İngiltere'nin desteklediği karar üzerine Yunan kuvvetleri 15 Mayıs 1919'da İzmir'e çıkarak Anadolu'yu işgale başlamıştı. 16 Mart 1920'de İstanbul'un resmen işgalinin ardından Ankara'da 23 Nisan 1920'de TBMM açılmıştı.

Türk milletinin egemenliğini temsil eden TBMM Hükûmeti, Misak-ı Milli'ye bağlılığını ilan etmiş ve aynı zamanda 7 Haziran 1920'de kabul ettiği kanunla, İstanbul'un resmî işgal tarihinden itibaren yapacağı her türlü anlaşmayı geçersiz saymıştı. Dolayısıyla İtilaf Devletlerinin İstanbul Hükûmeti'ne imzalatacağı bir anlaşmanın Türk milleti için resmî bir geçerliliği olmayacaktı.

Osmanlı Devleti'yle yapılacak barış sürecinde İngiltere, Fransa ve İtalya başbakanları 18-26 Nisan tarihlerinde San Remo'da yaptıkları toplantıda Osmanlı Devleti'nin nasıl paylaşılacağı kesin olarak belirlediler. Anlaşma taslağı Paris'e giden Eski Sadrazamlardan Tevfik Paşa başkanlığındaki Osmanlı heyetine tebliğ edildi. Tevfik Paşa, Sevr Antlaşması metninin bağımsız bir devlet anlayışıyla bağdaşamayacak şekilde ağır olduğunu bildirdi. İtilaf Devletleri bu kararların bir an önce itirazsız kabulü için ultimatömler verdiler. Konu 40 kişilik Saltanat Şurası'nda 39 oyla kabul edilerek Damat Ferit tarafından İngiliz Yüksek Komiserine bildirildi. Sevr Antlaşması, Ayan'dan Hadi Paşa ve Rıza Tevfik (Bölükbaşı) ile Bern elçisi Reşat Halis Bey'den oluşan Osmanlı heyeti tarafından 10 Ağustos 1920 tarihinde imzalandı.

Osmanlı Devleti'nin son resmî belgesi olan Sevr Antlaşması, tümüyle İtilaf Devletlerinin isteği ve kararları doğrultusunda, Osmanlı delegelerinin hiçbir görüşüne yer verilmeksizin tek tarafı olarak hazırlanmış ve olduğu gibi kabul ettirilmiştir. 433 maddeden oluşan Sevr Antlaşması, Türk milletine bağımsızlık tanımayan adeta bir "idam kararı" gibiydi. Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin kaybettiği topraklar tamamen terk edildiği gibi, Mondros Mütarekesi sırasında Türk ordusunun korunduğu sınırlar da kabul edilmiyordu. Türkiye bölünerek birçok devletçiğe ayrılıyordu.

Osmanlı Devleti'ne Anadolu'nun dörtte birinde bir bölge sınırlaması yapılmış gibi görünse de, bu durum bir devlet egemenliğini sağlayacak şartları kapsamıyordu. Azınlıklarla ilgili hükümlere tamamen uyulacak, Anadolu'da sürmekte olan Millî Mücadele hareketi İstanbul Hükûmeti'nce önleneyecekti. Bunlar yapılmadığı takdirde İstanbul, Osmanlı Hükûmetinden geri alınacaktı. Doğu Vilayetlerinde, yabancı ülkelerin desteğiyle Ermeni ve Kürt devletçikleri kurulacaktı. İzmir ve çevresinde Osmanlı bayrağı sembolik olarak kaleye asılacak, fakat buranın egemenliği Yunanistan'a bırakılacaktı. Kapitülasyonlar yeniden düzenlenecek azınlıklara geniş haklar verilecekti. Sevr Antlaşması, sözde bağımsız fakat küçük ve zayıf bir Osmanlı Devleti öngörmekteydi. Osmanlı Devleti üzerinde kurulacak birçok devletçiğe Anadolu parçalanarak paylaşılıyordu.

İçeriğe
ulaşmak için
QR kodu
okutabilirsiniz

Sevr Antlaşması, Türk kamuoyunda büyük bir tepkiyle karşılandı. İstanbul'da gazetelerin bir kısmı siyah çerçeveler içinde basıldı. Anadolu'nun birçok yerinde protesto mitingleri düzenlendi. Rize'de 27 Ağustos günü, "pek ağır ve elim şartlarla, Türkiye'ye bağımsızlık hakkı tanımayan 'barış antlaşması' adı verilen paçavranın protestosu için" yapılan mitingde hazırlanan protesto bildirisi TBMM'ye gönderildi. Bildirinin sonunda, yaşamak hakkımız ve millî bağımsızlığımızın tamamen teminine kadar bütün mağdur ve mazlum milletlerle müştereken yağmacı ve emperyalist canavarlara karşı mücadelede devam hususunda TBMM'nin bütün arzu ve kararlarına bağlı olduğu ifade edilmiştir.

Sevr Antlaşması, Türk milleti tarafından hukuken ve fiilen hiçbir zaman kabul edilmedi. TBMM'nin kabul ettiği kanun ve Mustafa Kemal Paşa'nın önderliğinde Milli Mücadele'nin kazanılmasıyla, Türk milleti nazarında "ölü doğan" bu antlaşma tarihin çöp sepetine atıldı.

Bilim Kurulu Üyelerinden

ATAM Bilim Kurulu Asli Üyesi Prof. Dr. Nuri Köstüklü tarafından, “Sakarya Meydan Muharebesi” konulu bir sosyal medya videosu hazırlandı. Videoda, Sakarya Meydan Muharebesi’nin Millî Mücadele sürecindeki yeri ve önemi ele alındı.

Sakarya Meydan Muharebesi (23 Ağustos-13 Eylül 1921)

Hazırlayan: Prof. Dr. Nuri KÖSTÜKLÜ
ATAM Bilim Kurulu Asli Üyesi

14-18 Temmuz 1921’de Kütahya bölgesindeki şiddetli çatışmalar ve arkasından Yunan kuvvetlerinin Eskişehir istikametine taarruzları karşısında Türk kuvvetleri Sakarya’nın gerisine çekilmek durumunda kaldı. Bu kritik gelişmeler çerçevesinde Türkiye Büyük Millet Meclisi, 5 Ağustos’ta kabul ettiği kanunla Mustafa Kemal Paşa’ya üç ay süreyle Başkomutanlık yetkilerini verdi.

Mustafa Kemal, ilk iş olarak Tekâlif-i Milliye emirlerini yayınladı. Bu emirlere göre, her kazada birer komisyon kuruldu. Bedeli daha sonra ödenmek üzere, ordunun ihtiyacı olan iye ve giyim malzemelerinin %40’ına, nakliye vasıtalarının %20’sine ve savaşa elverişli araçlara el konuldu.

Aslında Tekâlif-i Milliye, zaten 10 yıldır sürekli savaş halinde olan bir milletin, var olabilmek için son imkânlarını da seferber etmesi anlamına geliyordu.

Bu hazırlıkların yanı sıra, Doğu Cephesi’nden ve Merkez Ordusu’ndan seçkin bazı birlikler de Batı Cephesi’ne kaydırılmaya başlandı. Bütün bu hazırlıklar, Ankara istikametinde ilerlemekte olan Yunan işgal kuvvetlerine karşı savunmayı kuvvetlendirip arkasından taarruz içindi. Yani, bıçağın kemiğe dayandığı noktada yeniden dirilişin destanı olacak Sakarya Meydan Muharebesi’ne hazırlık

Yapılan hazırlıklardan sonra Başkomutan Mustafa Kemal Paşa, Genel Kurmay Başkanı Fevzi Paşa (Çakmak) ile Polatlı'daki Batı Cephesi karargâhına gitti. Bu günlerde kendisini Bizans'ın varisi kabul eden Yunan Kralı XIII. Konstantin İzmir'e gelerek başkomutan olarak ordusuna Ankara'yı hedef gösterdi. Eskişehir-Seyitgazi istikametinde harekete geçen Yunan ordusu 23 Ağustos'ta Sakarya'da Türk ordusuyla temasa geçti.

Bu tarihten sonra 22 gün 22 gece sürecek olan Sakarya Meydan Muharebesi'ni 3 aşamada ele almak doğru olur. İlk aşama; 23-31 Ağustos arasında Yunanların taarruzda bulunduğu Türk kuvvetlerinin güçlü bir direnişle karşılık verdiği çarpışmalardır

İkinci aşama; 1-5 Eylül arasındır ki, bu süreçte Yunanlar bazı tepeleri ele geçirmiş ve Türkler aleyhine bazı gelişmeler olmuştur. Bu günlerde Mustafa Kemal Paşa'nın askerlik literatürüne giren o meşhur; *"Hatt-ı Müdafaa yoktur sathı müdafaa vardır. O sathı bütün vatanıdır. Vatanın her karış toprağı vatandaşın kanıyla ıslanmadıkça terk edilemez."* sözü Türk ordusunun temel stratejisi olmuştur.

Son aşama olarak görebileceğimiz 6-12 Eylül, artık Türk kuvvetlerinin inisiyatifi ele alıp taarruza geçtiği günlerdir. 10 Eylül'de başlayan Türk taarruzuna dayanamayan, çok sayıda kayıp veren Yunan ordusu perişan bir şekilde dağılmış ve 13 Eylül'de Sakarya'nın doğusunu tamamen boşaltmıştır.

İçeriğe
ulaşmak için
QR kodu
okutabilirsiniz

13 Eylül günü muharebe meydanını dürbünüyle gözetleyen Kazım Özalp'ın ifadeleri Yunan hezimetini bütün açıklığı ile gözler önüne sermektedir:

“Yunanlar adeta perişan olmuştu: Yunan esirleri, ceplerinden toz ve toprakla karışmış arpa ve buğday çıkarıp açıklıklarını belli edecek şekilde yiyorlardı. Bizim askerlerimizin merhameten uzattıkları kuru ekmek ve peksimet kırıklarını, minnet ve şükranla kapşıyorlardı. Birkaç ay evvel Bursa'dan Bilecik'e geçen ve bizim baskınımıza uğrayan düşman kamyonlarında bulunan, yerli Rumların hediye olarak gönderdikleri çikolata ve

“Yunanlar adeta perişan olmuştu: Yunan esirleri, ceplerinden toz ve toprakla karışmış arpa ve buğday çıkarıp açıklıklarını belli edecek şekilde yiyorlardı. Bizim askerlerimizin merhameten uzattıkları kuru ekmek ve peksimet kırıklarını, minnet ve şükranla kapşıyorlardı. Birkaç ay evvel Bursa'dan Bilecik'e geçen ve bizim baskınımıza uğrayan düşman kamyonlarında bulunan, yerli Rumların hediye olarak gönderdikleri çikolata ve bisküviler şimdi bu esirler için bir rüya idi... 13 Eylül sabahı, düşmanın bir kısmı perişan bir halde Sakarya'nın batısına geçmiş, geçemeyenler Sakarya'da boğulmuş, ölüleri yaralıları ve hastaları da muharebe meydanında ve gerilerinde dökülmüş bulunuyordu... Düşman yaralıları kollarında Kızılay amblemi taşıyan sıhhiye askerlerimizin insanca yardımlarıyla, sedyelerle sargı yerlerine götürülüyorlardı. Muharebe meydanında ölü ve yaralılardan başka, kaması alınmış veya alınmamış, tekerlekleri kırık veya sağlam toplar... dökülmüş halde piyade ve topçu cephaneleri, gazeteler, mektuplar, elbiseler... özetle birçok silah, cephane, eşya ve malzeme bırakılmıştı. Asıl bozgun manzarası Sakarya'nın batısında görülüyordu.”

Mustafa Kemal Paşa'nın ifadesiyle; örneği görülmemiş büyük savaş anlamına gelen “Sakarya melhame-i kübra'sı” yeni Türk devletinin tarihine, cihan tarihinde ender olan büyük bir meydan muharebesi olarak geçmiştir. Böyle bir savaşta bile Türk askeri yaralı Yunan askerlerine insani yardım yapmaktan geri durmazken bozguna uğrayıp Afyon istikametine kaçan Yunan ordusu, yenilgisinin acısını sivil halktan çıkarırcasına geçtiği köyleri ateşe vermiş ve halkı katletmekten geri durmamıştır.

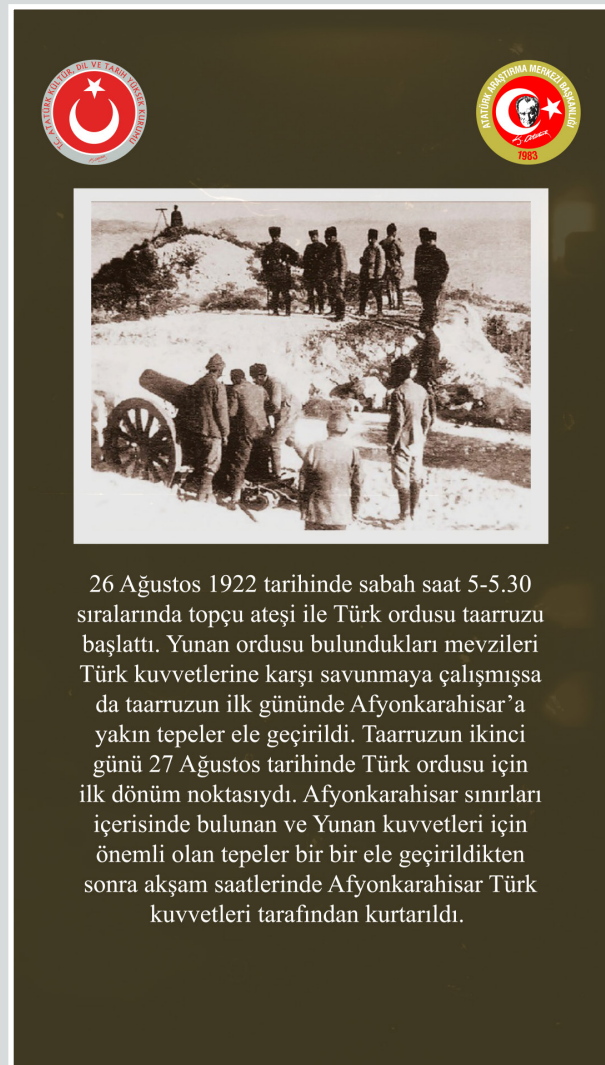
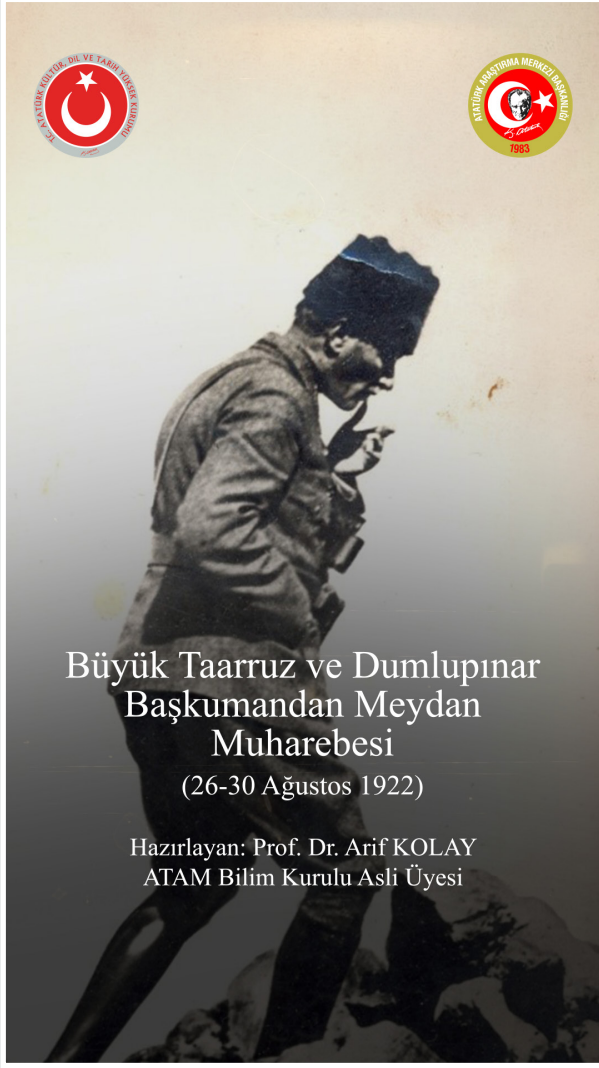

Bu savaşta Türk ordusu 7'si tümen komutanı olmak üzere, 3282 şehit, 13.618 yaralı ve 415 esir

Bilim Kurulu Üyelerinden

ATAM Bilim Kurulu Asli Üyesi Prof. Dr. Arif Kolay tarafından, “Büyük Taarruz ve Dumlupınar Başkomutan Meydan Muharebesi” konulu bir sosyal medya videosu hazırlandı. Videoda, Büyük Taarruz ve Dumlupınar Başkomutan Meydan Muharebesi’nin Millî Mücadele sürecindeki yeri ve gelişimi ele alındı.

Çatışmalar 28-29 Ağustos tarihlerinde de gece gündüz devam etti. 30 Ağustos sabahı 15. Türk Tümeni Dumlupınar-Cafergazi arasında, 14. Tümen Çiftlik batısında, 57. Tümen ve 6. Tümen birlikte 2. Yunan Tümeni'ne karşı taarruz etmekteydi. 1. Kolordu ise İslamköy istikametine ilerlemekteydi. Yunanlılar, Dumlupınar sınırları içerisinde kalan Adatepe'ler bölgesinde köşeye sıkışmış durumdaydı. 11. Tümen Zafertepe'de gözetleme mevziisindeydi. Mustafa Kemal Paşa da buraya gelmiş ve bizzat kendisi buradan savaşı yönetmiştir. Saat 17.30'da 5. Kafkas Tümeni, Yunan asıl kuvvetlerinin bulunduğu Adatepe'de taarruza başladı. 3. Kafkas Tümeni, 5. Kafkas Tümeni'nin solunda, 23'üncü Tümen ise daha solda hareket ediyordu.

Mustafa Kemal Paşa'nın başkomutanlığında Türk ordusu geri çekilen Yunan ordusunu kuzeyden ve güneyden bir çember içine almayı amaçlıyordu. Özellikle 1. Türk Kolordusu, Dumlupınar mevziisinde Yunan ordusunun tutunmasına engel olacaktı. Türk askerleri, Çalköy üzerinden Dumlupınar istikametine Yunan askerlerinin geldiğini gördü.

Hemen harekete geçen Türk tümenleri Yunanlıların iki ana kuvveti olan General Franko ve General Trikopis kuvvetlerinin birleşme umutlarını suya düşürdü. Yunan ordusunun Afyonkarahisar'dan sonra büyük bir yenilgi aldığı 30 Ağustos tarihinde Türk ordusu, beş tümen kadar Yunan kuvvetinin Dumlupınar'a ve Kütahya'ya gitmesine engel oldu.

“1 Eylül tarihinde Dumlupınar'a gelen Başkomutan Mustafa Kemal Paşa ile, Batı Cephesi Komutanı İsmet Paşa ve Erkan-ı Harbiye-i Umumiye Reisi Fevzi Paşa arasında bir görüşme gerçekleşti. Bu görüşme neticesinde Mustafa Kemal Paşa, tarihe geçen o meşhur emrini verdi:

“Ordular, İlk Hedefiniz Akdeniz'dir. İLERİ!” Türk askeri, başkomutandan aldığı emir gereği Yunan kuvvetlerini takip etmeye başladı. Bu takip hareketi son Yunan askeri Anadolu topraklarından çıkıncaya yani 18 Eylül tarihine kadar devam etti. 18 Eylül tarihinden sonra artık mücadele masa başında devam etti. Zaman zaman sekteye uğrayan görüşmeler nihayetinde 11 Ekim 1922 tarihinde Mudanya Ateşkes Antlaşması'nı imzalanması ile sonuçlandı.

İçeriğe
ulaşmak için
QR kodu
okutabilirsiniz

Sonuç olarak Millî Mücadele tarihimizde, 26 Ağustos 1922’de başlayan Başkumandan Meydan Muharebesi 30 Ağustos 1922 günü en büyük neticesini vermiş ve düşman Dumlupınar’da kesin yenilgiye uğratılarak vatan kurtarılmıştır. Mustafa Kemal Paşa bizzat yönettiği için daha sonraları bu muharebeye Başkumandan Meydan Muharebesi adı verilmiştir. Paşa bu muharebeyi;
“Türk Ordusu’nun yüksek kudret ve kahramanlığını tarihte bir kere daha tespit eden muazzam bir eser.” olarak nitelemiştir.

10

HABERLEŞME ÜYELERİNDEN

Haberleşme Üyelerinden

ATAM Haberleşme Üyesi Doç. Dr. Süleyman Âşık tarafından, “Serbest Cumhuriyet Fırkası” konulu bir çoklu post hazırlandı. Paylaşımında, Serbest Cumhuriyet Fırkası’nın kuruluş süreci ve Türk siyasi tarihindeki yeri hakkında bilgilere yer verildi.

Serbest Cumhuriyet Fırkası

Hazırlayan: Doç. Dr. Süleyman ÂŞIK
ATAM Haberleşme Üyesi

atam.gov.tr

Cumhuriyet’in ilk muhalif partisi Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası’nın erken bir dönemde, 1924’te kurulup yaşanan birtakım gelişmelerin ardından 1925’te hükümet tarafından kapatılmasından sonra Türkiye’de yeni bir muhalefet partisi kurulmadı. Ancak toplum tarafından duyulan rahatsızlıkları, özellikle de ekonomik tablonun vatandaş üzerinde oluşturduğu baskıyı Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Paşa bizzat gözlemlemekteydi. Hatta 1930 Mart’ında çıktığı bir yurt gezisinde karşılaştığı manzara karşısında derin bir üzüntü içerisinde girerek Özel Kalem Müdürü Hasan Rıza’ya (Soyak), “Bunahıyorum çocuk, büyük bir ıstırap içinde bunahıyorum!” diyecekti. Bunun neticesinde hem Cumhuriyet Halk Fırkası’nı (CHF) denetlenme fonksiyonuna sahip hem de CHF’yi “harekete geçirecek” yeni bir muhalefet partisi kurulması gerektiğine karar verdi.

atam.gov.tr

1930’un Temmuz’unda Türkiye’ye gelen Türkiye’nin Paris Büyükelçisi Ali Fethi (Okyar) Bey, Mustafa Kemal Paşa’yı Yalova’da ziyaret etti. Ali Fethi Bey bu ziyaretinde, hem ülkenin içinde bulunduğu genel tablo hakkında hem de Başvekil İsmet Paşa’nın politikalarını tenkit eden bir rapor sundu. Tüm bunların sonunda iki eski arkadaşın sohbetinde Mustafa Kemal Paşa, Fethi Bey’e yeni bir parti kurma teklifinde bulundu. Kılıç Ali’ye göre bu teklifinde onu, “itidal ve basiretine en çok itimat ettiği arkadaşı” olarak görmesi son derece etkiliydi. Ancak Ali Fethi Bey’in bazı çekinceleri vardı. Bunlardan birisi İsmet Paşa’nın bu yeni partiye yaklaşımı diğeri ise, Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Paşa’nın tarafsızlığı meselesiydi. Yapılan görüşmeler sonucunda Cumhurbaşkanının tarafsızlığı konusunda anlaşmaya varıldı.

atam.gov.tr

12 Ağustos 1930’da ismini Mustafa Kemal Paşa’nın belirlediği Serbest Cumhuriyet Fırkası (SCF) kuruldu. Yeni partinin benimsediği ilkeler cumhuriyetçilik, milliyetçilik ve laiklik idi. Ayrıca liberal bir ekonomi politikası benimsendi. CHF’li bazı milletvekilleri bu yeni partiye geçti. Hatta Mustafa Kemal Paşa’nın kız kardeşi Makbule Hanım da SCF’ye katıldı.

atam.gov.tr

Haberleşme Üyelerinden

Yeni parti halk tarafından yoğun bir ilgiyle karşılandı. Ali Fethi Bey'in 5 Eylül'deki İzmir ziyaretinde de coşkulu bir kalabalık kendisini karşıladı. Fakat burada bazı üzücü olaylar yaşanmış, polisin ateşi sonucu bir genç hayatını kaybetmiştir. İlerleyen günlerde ülkedeki siyasi tansiyon düşmeyince Ali Fethi Bey 17 Kasım 1930'da İçişleri Bakanlığına başvurarak partisinin kapatılmasını istedi. Böylece ikinci çok partili hayat denemesi de başarıya ulaşamamış oldu.

atam.gov.tr

1937'de Atatürk ile Okyar arasındaki bir sohbet, o dönem İngiltere'deki seçimlerle ilgili Atatürk, Okyar'a seçim tahminini sormuş, cevabını da SCF denemesine göndermede bulunarak kendisi şöyle vermiştir: "Biz bizimkini başarabilseydik, onlar da bizim seçimler için kim kazanır diye soracaklardı, yazık oldu!"

atam.gov.tr

İçeriğe
ulaşmak için
QR kodu
okutabilirsiniz

Haberleşme Üyelerinden

ATAM Haberleşme Üyesi Doç Dr. Hacer Göl tarafından, “Alaşehir Kongresi” konulu bir çoklu post paylaşımı hazırlandı. Paylaşımında, Alaşehir Kongresi’nin Millî Mücadele dönemindeki yeri ve kongrede alınan kararlar hakkında bilgilere yer verildi.

ALAŞEHİR KONGRESİ (16-25 AĞUSTOS 1919)

Hazırlayan:
Doç. Dr. Hacer GÖL
ATAM Haberleşme Üyesi

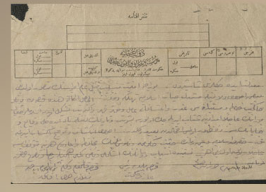
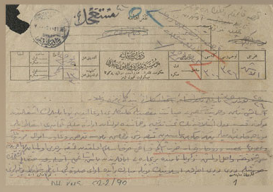
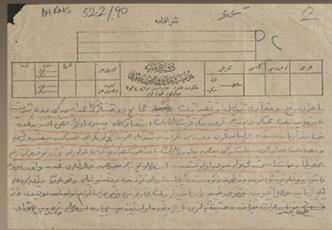
atam.gov.tr

Mondros Mütarekesi kararlarına dayanan işgallerle İtilaf Devletleri Osmanlı ülkesini parçalarken Türklerin öz yurtlarında bağımsız bir devlet olarak yaşayabilmeleri imkânsız hâle geliyordu. Saray ve Hükümet anlaşma yapabilme amacıyla İtilaf devletleri ile uyum içinde bir siyaset izliyordu. Büyüdükleri ve yaşadıkları kentlerin ve bölgelerin bir bir işgal edilmesi ve ellerinden alınması karşısında halka kendini savunmaktan ve mücadele etmekten başka çare kalmamıştı.

atam.gov.tr

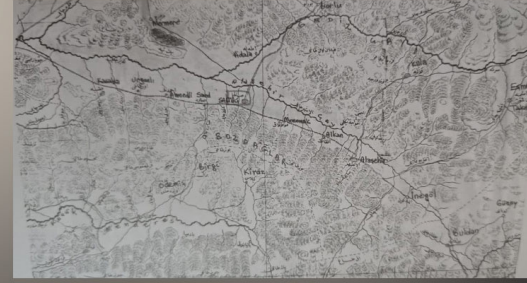

Mücadelenin safhalarından biri bölge halkının desteğini sağlamak ve örgütlenmeyi yaygınlaştırmak amacıyla çeşitli zamanlarda çeşitli toplantılar ve geniş katılımlı kongreler düzenlenmek oldu. Bu kongreler aynı amaca hizmet etmekle birlikte merkezî yönetim boşluğundan kaynaklı olarak birbirinden habersiz ve bazen de birbirine yakın zamanlarda gerçekleştirilebildi. Anadolu ve Rumeli’de düzenlenen bu kongrelerin bir kısmı yereldi.

Bir kısmı ise çalışmalarını bölgeleri çapında merkezileşmeyi hedefliyordu. Ege için Alaşehir Kongresi de bu amaçla düzenlenmişti. 15 Mayıs itibarıyla bölge Yunan işgaline uğradığından katılımcı sayısı 46 idi.

atam.gov.tr

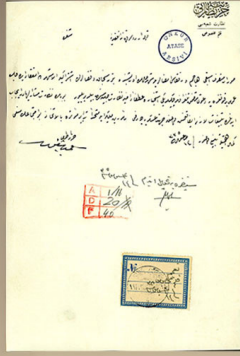
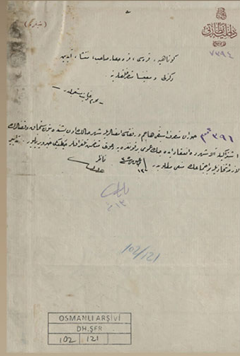
Balıkesir Kongresi’nde Harekât-ı Milliye’nin önerisi ve Karakol Cemiyetinin desteklemesiyle Batı Anadolu’da Yunan’a karşı, kendiliğinden direnişe geçen yerel ve birbirinden kopuk Manisa-Balıkesir, Alaşehir-Uşak ve Aydın-Denizli bölgelerini bütünleştirerek bir çatı altında toplamak amacıyla bir kongre düzenlenmesi kararlaştırıldı. Alaşehir, Gediz Vadisi’nin doğusunda, Aydın ve Balıkesir yollarının kavşak noktasındaydı.

Turgutlu- Ahmetli- Sart- Salihli- Monamak (Yeşilkavak) hattı direkt Alaşehir’e uzanıyordu. Balıkesir ve çevresi için demir yolunun olması büyük bir kolaylık sağlıyordu. Eski Akhisar ve Salihli yolunu kullanarak kolayca Manisa’ya gitmek mümkündü. Soma-Akhisar yolu ise Manisa’ya gelenleri, Yunan ve İtilaf Devletlerinin kontrol noktalarını aşarak Turgutlu’ya ulaştırıyordu. Daha da önemlisi Göl-Mermere, Sart ve Bintepe’de Kuvâ-yı Milliye’ciler hâkimdi. Bu durum bölgeyi güvenilir kılıyordu.

atam.gov.tr

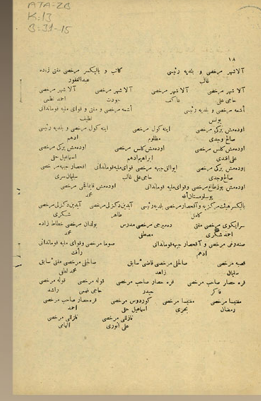
Haberleşme Üyelerinden

Alaşehir’de bir kongre düzenleneceği İstanbul Hükûmeti tarafından haber alınmış ve kongrenin toplanmasına engel olunmak istenmişti. Ancak Osmanlı’nın merkezinden gelen bu emirleri; vali, komutan ve kaymakamlar yerine getirmedi.

atam.gov.tr

Böyle bir ortamda 16-25 Ağustos tarihleri arasında Alaşehir Kongresi toplandı. İlk toplantı Şahyarlı Kuvâ-yı Milliye Hüseyinpaşazade Mustafa Bey’in evinde oldu. Daha sonra Alaşehirli Mütellizade Akif Bey’in teklifi ile “umumi bir mahal” seçilmesi yoluna gidildi. 18 Ağustos’tan sonra kongre toplantıları bölgenin önemli okullarından biri olan “Dar’ül Feyz”’de yani Fevziye Mektebinde oldu. Başkanlığı, Kongre’nin toplanmasına önemli katkıları olan Hacim Muhittin (Çarıklı) Bey yaptı. Kongre kâtibi Galip Bey, Kongre başkan vekili Şahyarlı Kuvâ-yı Milliye Hüseyinpaşazade Mustafa Bey, Kuvâ-yı Milliye kumandanı Ömer Lütfi Bey, Alaşehir Belediye Başkanı Hacı Ali Mütellizade Akif Bey, Cevat Bey, Ahmet Nazmi Bey de dâhil olmak üzere Alaşehir 7 murahhas ile kongrede temsil edilmişti. İnegöl, Eşme ve Ödemiş gibi yerlerden de katılım oldu. Bu kongre Mustafa Kemal’in Sivas Kongresi ile yapmak istediklerini Batı Anadolu için yapmak istemişti. Yani Ege Bölgesi’nin çalışmalarını merkezileştirmeyi ve bütünleştirmeyi hedefleyen, bölge için büyük çaplı bir kongreydi. Toplantıda 52 oturum yapıldı. Model ve ilke olarak İkinci Balıkesir Kongresi kararları esas alınarak 26 maddelik karar alındı.

atam.gov.tr

Kongre Başkanı
Hacim Muhittin Bey

Alaşehirli Mustafa Şahyar ve Yakınları

Alınan kararlar ile Batı’daki direniş hareketini bütünleştirme, örgütlenme, tamamlama, bir merkezden yönetim yolu tutulacaktı. Bunun için Yunan kovuluncaya kadar, bölgesel bir idare şekli ile savaşın devam ettirilmesi kararlaştırılmış, bölgede genel seferberliğin geçerli olmasına karar verilmişti. Buna uymayanlar ve mali yükümlülüklerini yerine getirmeyenler cezalandırılacaktı.

atam.gov.tr

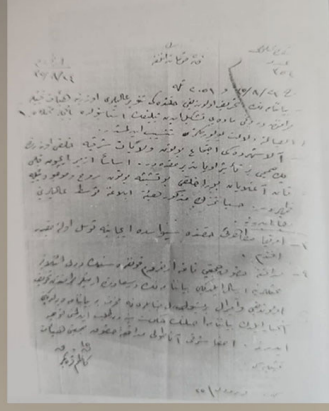

Ayrıca üç ana bölgeye ayrılmış bulunan cephelerde hareket birliğini sağlamak için bir “Genel Komutanlık” kurulacaktı. Alınan kararlar, genel olarak Batı Anadolu kasaba ve merkezlerindeki teşkilatlanmanın yeniden düzenlenmesi, özellikle Kuvâ-yı Milliye’nin disiplin altına sokulması açısından önemliydi. Yakın tarihlerde olduğundan Alaşehir Kongresi’nde Sivas’a temsilci gönderilmesine gerek duyulmamıştı. Kongrede bu yönüyle de bağımsız bir tutum sergilenmişti. Bu kongrenin toplanması Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti üzerinde çok etkili olmuş ve coşkuyla karşılanmıştı.

atam.gov.tr

Haberleşme Üyelerinden

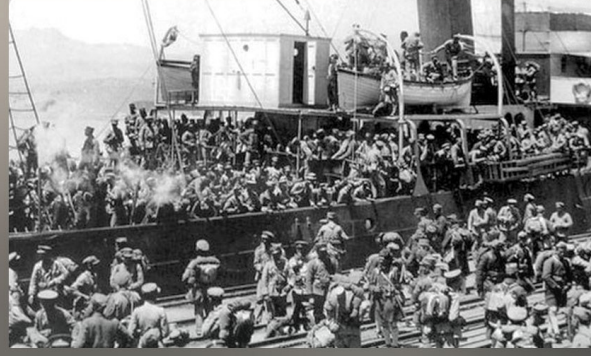

Heyet-i Temsiliyenin Erzurum'dan Alaşehir Kongresi'ne
Gönderdiği 24.08.1919 Tarihli Telgraf

Mustafa Kemal Paşa, "Heyet-i Temsiliye" adına, Doğu illerinin bütün varlığı ve hisleriyle, Batı Anadolu'nun vatansever girişimlerinden doğan kongreye destek olduğunu belirten bir kutlama telgrafı gönderdi. Bu telgraf ilk kez bu kurul adına faaliyette bulunduğunu göstermesi açısından önemliydi. Hacim Muhittin (Çarıklı) ise verdiği yanıtta, Doğu'daki ve Batı'daki örgütlerin birleşip bütünleşmesi gerektiği üzerinde durdu. Böylece onun gayretleri ile Erzurum Kongresi kararları uyarınca oluşturulan Heyet-i Temsiliye ile ilişkiler de kuruldu.

atam.gov.tr

Alaşehir Kongresi Batı Anadolu'yu bir bütün olarak değerlendiren ve bu çapta kararlar alan bir kongre olması nedeniyle önem taşıyordu. Aldığı en kapsamlı karar idari makama bakmaksızın Yunanlıların Batı Anadolu'daki Afyonkarahisar-İnegöl çizgisinin batısına geçmesini engellemek, düşmanı memleketten çıkarana değin kendi yöntemleriyle savaşa devam etmek ve bunun için gerekli teşkilatı oluşturmaktı.

atam.gov.tr

ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ

ALAŞEHİR KONGRESİ (16-25 Ağustos 1919)

Prof. Dr. Enver KONUKÇU

KURUM YAYINLARIMIZ

atam.gov.tr

İçeriğe
ulaşmak için
QR kodu
okutabilirsiniz

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı 2026 Bülten

0312 285 65 11 -
0 312 285 55 12

Üniversiteler Mah.
Toplum Cad. No.5
Çankaya / ANKARA

bilgi@atam.gov.tr

www.atam.gov.tr

emagaza-atam.ayk.gov.tr

Atam.Baskanlik

atambaskanlik

@AtamBaskanlik

AtamBaskanlik

